

Ε.Κ.Φ.Ε ΧΙΟΥ

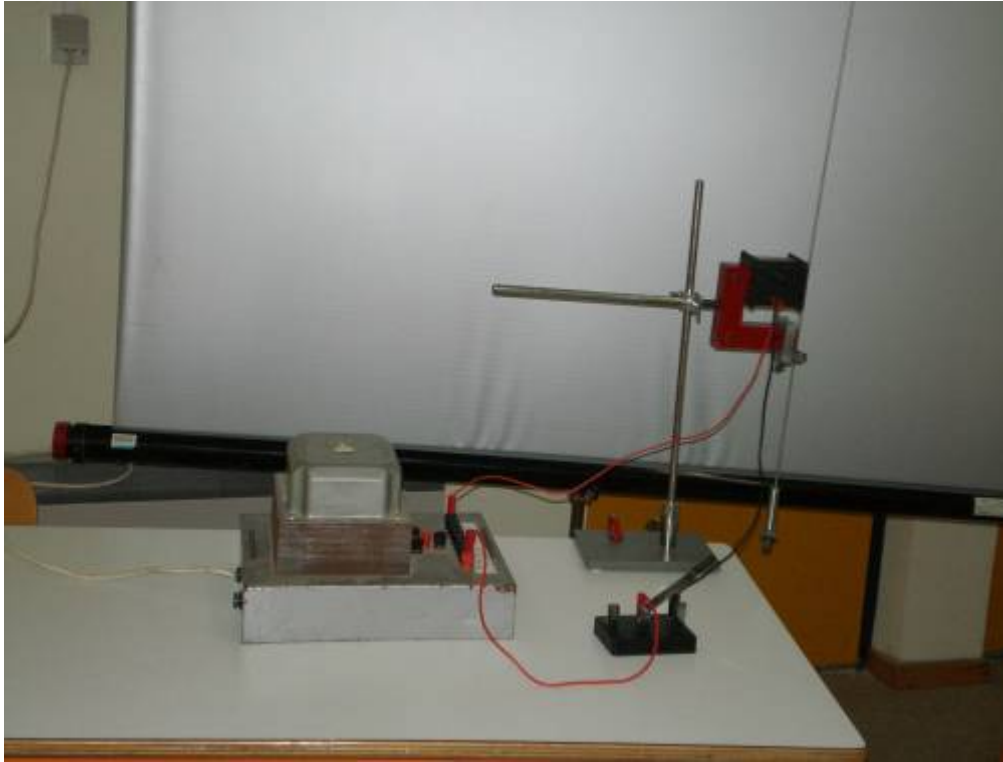
7^η - 8^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008

- ✓ Συμβολή κυμάτων σε λεκάνη κυματισμών.
- ✓ Στάσιμα κύματα (εγκάρσια και διαμήκη).
- ✓ Σύνθεση δυνάμεων. Νόμοι του Νεύτωνα.
- ✓ Ηλεκτρικό ρεύμα - ηλεκτρικό κύκλωμα.
- ✓ Νόμος του Ohm, χαρακτηριστική καμπύλη αντιστάτη.

ΔΙΑΤΑΞΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΣΙΜΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ ΣΕ ΡΑΒΔΟ

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Συναρμολογούμε τη διάταξη η οποία αποτελείται από:
  - 1.1. Πηγίο 300 σπειρών
  - 1.2. Συσκευή στασίμων κυμάτων με ράβδο.
  - 1.3. Πυρήνα μαλακού σιδήρου σχήματος Π.
  - 1.4. Ορθοστάτη με βάση.
  - 1.5. Διακόπτη.
  - 1.6. Μετασχηματιστή πολλαπλής εξόδου.
2. Πραγματοποιούμε το πείραμα ως εξής:
  - 2.1. Τροφοδοτούμε το πηγίο με εναλλασσόμενη τάση 20 V ή 30V.
  - 2.2. Ρυθμίζουμε το μήκος της μεταλικής ράβδου μέχρις ότου δημιουργηθεί στάσιμο κύμα.

Ανδρέας Καρακωνσταντής
Φυσικός

ΔΙΑΤΑΞΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΔΙΑΜΗΚΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΛΑΤΗΡΙΟ

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Συναρμολογούμε τη διάταξη η οποία αποτελείται από:
  - 1.1. Πηγίο 300 σπειρών
  - 1.2. Συσσκευή στασίμων διαμήκων κυμάτων με ελατήριο.
  - 1.3. Πυρήνα μαλακού σιδήρου σχήματος **Π**.
  - 1.4. Ορθοστάτη με βάση.
  - 1.5. Διακόπτη.
  - 1.6. Μετασχηματιστή πολλαπλής εξόδου.
2. Πραγματοποιούμε το πείραμα ως εξής:
  - 2.1. Τροφοδοτούμε το πηνίο με εναλλασσόμενη τάση 20 V ή 30V.
  - 2.2. Ρυθμίζουμε το μήκος του ελατηρίου μέχρις ότου δημιουργηθεί στάσιμο κύμα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Με την ίδια συσκευή μπορούμε να δημιουργήσουμε στάσιμα εγκάρσια κύματα σε σπάγγο.

Ανδρέας Καρακωνσταντής
Φυσικός

ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΚΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΥΓΡΟΥ

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Συναρμολογούμε τη διάταξη η οποία αποτελείται από:
  - 1.1. Λεκάνη κυματισμών
  - 1.2. Ξύλινη ράβδος που φέρει κινητήρα και δυο μπίλιες-σύγχρονες πηγές.
  - 1.3. Λάμπα φωτισμού (12V)
  - 1.4. Τροφοδοτικό

2. Πραγματοποιούμε το πείραμα ως εξής:
  - 2.1. Τροφοδοτούμε τη λάμπα με τάση 12V, και το κινητήρα με συνεχή τάση που μπορεί να μεταβάλλεται από 0-4 V.
  - 2.2. Μετακινούμε τις δυο μπίλιες ώστε να ακουμπούν στην επιφάνεια του νερού και θέτουμε σε περιστροφή τον κινητήρα.
  - 2.3. Οι γραμμές συμβολής παρατηρούνται στον πάγκο κάτω από τη λεκάνη.
  - 2.4. Με αλλαγή της τάσης στον κινητήρα αλλάζει η απόσταση των γραμμών συμβολής (αφού αλλάζει η συχνότητα περιστροφής άρα και το μήκος κύματος).

Ανδρέας Καρακωνσταντής
Φυσικός

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΥΟ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΥΠΟ ΓΩΝΙΑ

Όνομα _____

Τμήμα _____

Ημ/νία _____

ΤΑΞΗ: Α΄ Λυκείου Γενικής Παιδείας

ΣΤΟΧΟΙ : Να αντιληφθούν οι μαθητές:

1. Τη διανυσματική πρόσθεση δύο δυνάμεων.
2. Το σχεδιασμό υπό κλίμακα διανυσμάτων.
3. Πώς προκύπτει ο κανόνας του παραλληλογράμμου.

Απαιτούμενα όργανα

1. Τέσσερις ορθοστάτες.
2. Δύο βάσεις στήριξης.
3. Τέσσερις δεσμούς σύνδεσης.
4. Δύο τροχαλίες
5. Βαράκια του 0,5N (50gr)
6. Νήμα

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ***Βήμα 1^ο***

Κατασκευάζουμε τη διάταξη που φαίνεται στη διπλανή φωτογραφία. Στο ένα άκρο του νήματος κρεμάμε 3 βαράκια ($=1,5\text{N}$), στο άλλο άκρο 4 ($=2\text{N}$) και στη μέση του νήματος 5 βαράκια ($=2,5\text{N}$). Αφήνουμε το σύστημα να ισορροπήσει.

Βήμα 2^ο

Πίσω από το νήμα και τα βαράκια που ισορροπούν στερεώνουμε, με τη βοήθεια συνδετήρων, ένα φύλλο χαρτί (κατά προτίμηση μεγέθους Α3).

Βήμα 3^ο

Με έναν μαρκαδόρο σημειώνουμε στο χαρτί 4 τελείες. Η μία τελεία θα είναι στο σημείο όπου εφαρμόζονται οι τρεις δυνάμεις και άλλες τρεις επί των διευθύνσεων των δυνάμεων.

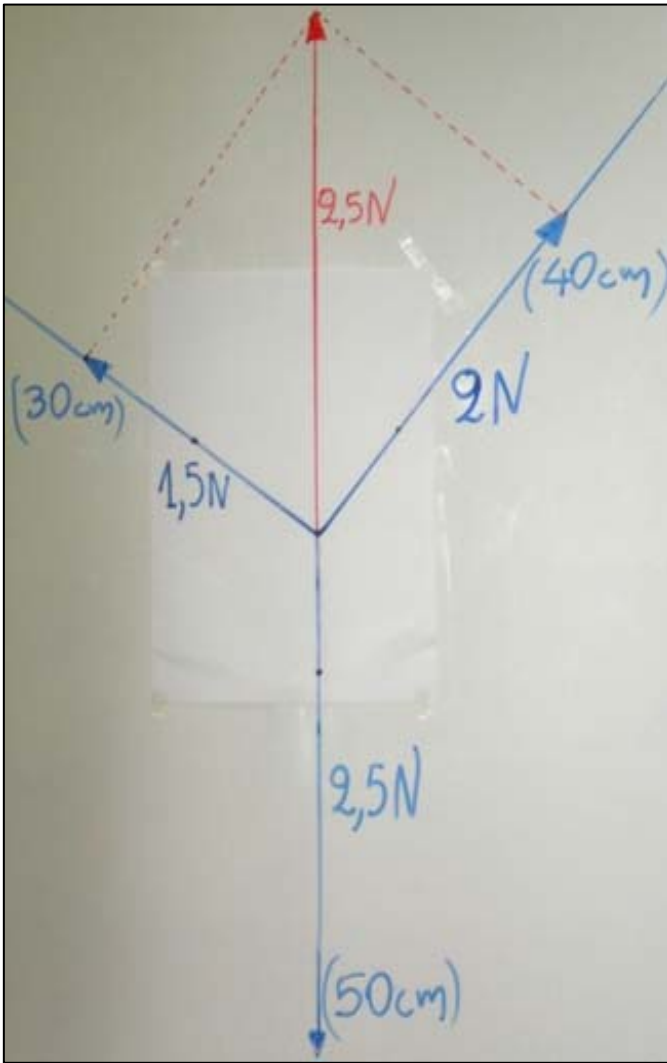
Βήμα 4^ο

Μεταφέρουμε το φύλλο χαρτιού επί του πίνακα και το κολλάμε στην επιφάνειά του με σελοτέιπ.

Βήμα 5^ο

Με έναν χάρακα χαράσσουμε τις διευθύνσεις των δυνάμεων που ασκούνται στο ίδιο σημείο.

Βήμα 6°

Με κατάλληλη κλίμακα σχεδιάζουμε τα διανύσματα των δυνάμεων που ασκούνται στο ίδιο σημείο. Π.χ. δίνουμε κλίμακα 10cm για κάθε 0,5N.

Ερώτηση: Αν αντικαταστήσουμε τις δύο μη κατακόρυφες δυνάμεις με μία (συνισταμένη), ποια θα είναι η κατεύθυνση της δύναμης αυτής και πόση τιμή σε Newton θα έχει, ώστε να συνεχιστεί η ισορροπία;

Απ.

Βήμα 7°

Σχεδιάζουμε με κόκκινο χρώμα και με την ίδια κλίμακα που χρησιμοποιήσαμε προηγουμένως τη δύναμη που αντικαθιστά τις δύο μη κατακόρυφες δυνάμεις.

Βήμα 8°

Σχηματίζουμε με διακεκομμένες γραμμές το τετράπλευρο που φαίνεται στην εικόνα.

Ερώτηση: Τι είδους τετράπλευρο σχηματίστηκε;

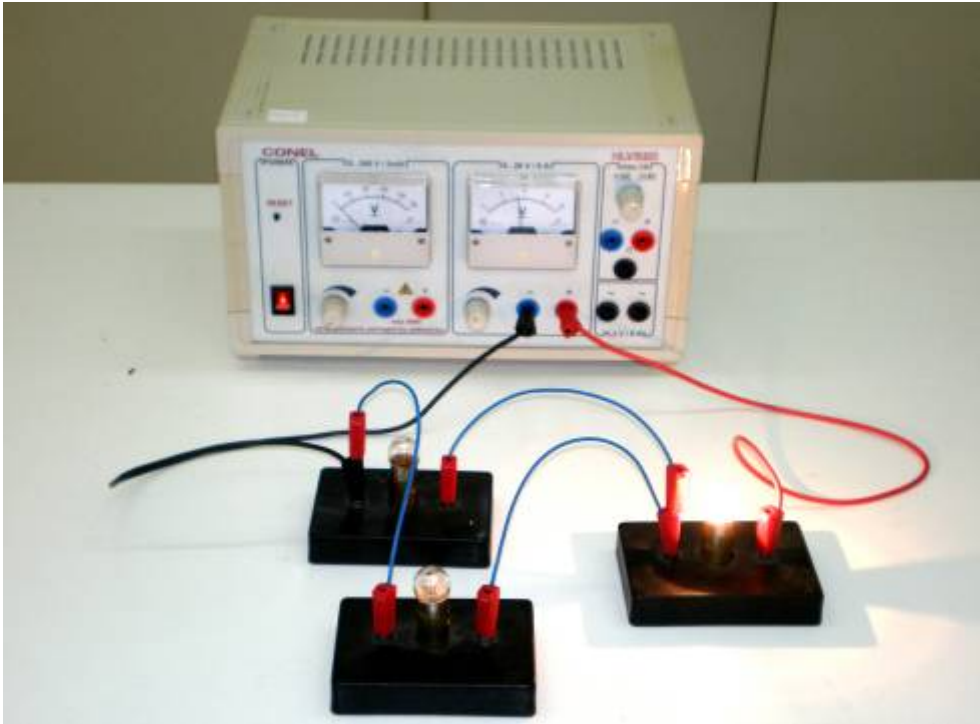
Απ.

Διατυπώστε τον κανόνα με τον οποίο βρίσκουμε τη συνισταμένη δύο δυνάμεων που ασκούνται υπό γωνία στο ίδιο σημείο

Απ.

Γιάννης Γαϊσίδης
Φυσικός

ΣΥΝΔΕΣΗ ΛΑΜΠΤΗΡΩΝ (2 ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΑΙ ΕΝΑΣ ΣΕ ΣΕΙΡΑ)

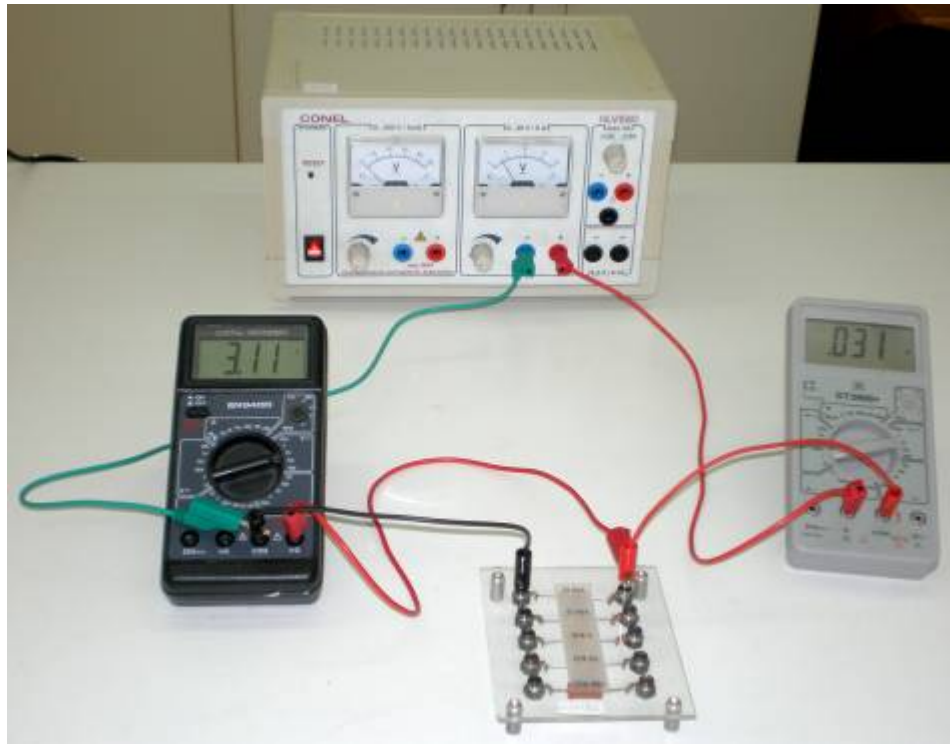

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

- Χρησιμοποιούμε τρεις όμοιους λαμπτήρες
- Ρυθμίζουμε την συνεχή τάση έτσι ώστε οι δύο παράλληλα συνδεδεμένοι λαμπτήρες να φωτοβολούν λίγο, ενώ ο λαμπτήρας σε σειρά φωτοβολεί πολύ έντονα (προσέχομε να μην καταστραφεί).
- Το πείραμα δείχνει ότι το ρεύμα του κεντρικού κλάδου μοιράζεται στους δύο παράλληλους κλάδους. Αν σε κάθε κλάδο συνδέσουμε και από ένα αμπερόμετρο ή πολύμετρο επαληθεύεται ο 1^{ος} νόμος του Kirchhoff.
- Αν αποσυνδεθεί ένας από τους λαμπτήρες που συνδέονται παράλληλα έχουμε δύο λάμπτηρες σε σειρά που φωτοβολούν το ίδιο.

Ανδρέας Καρακωνσταντής
Φυσικός

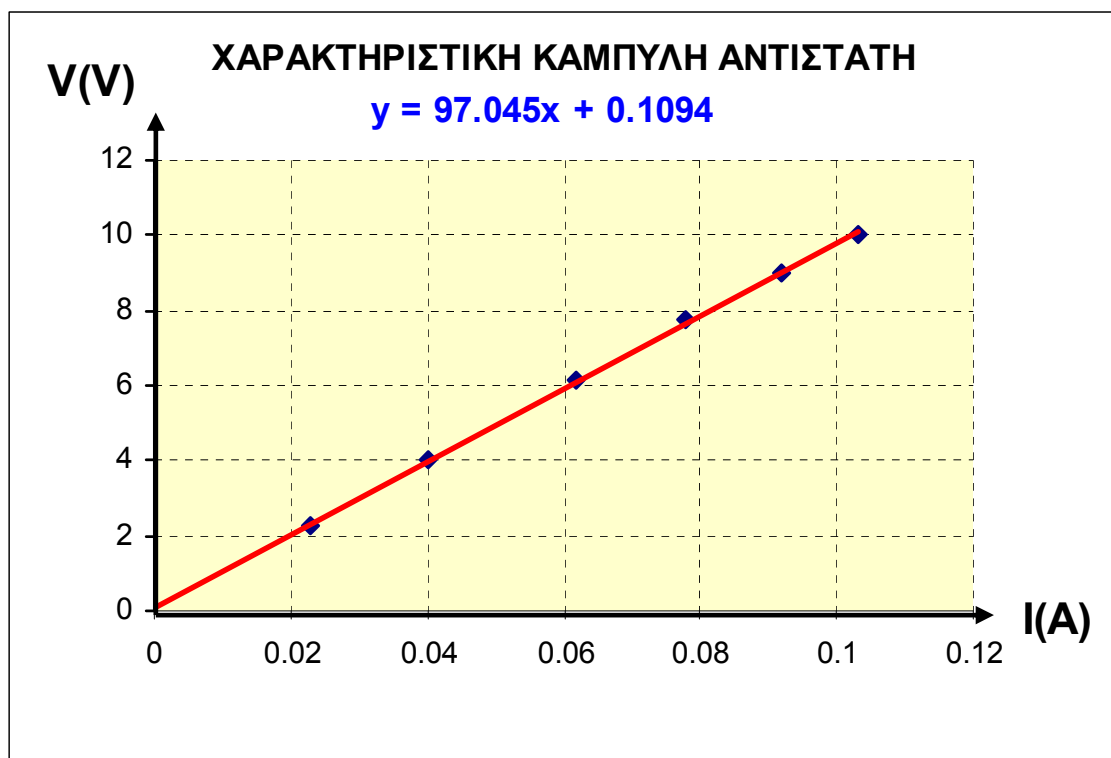
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΜΠΥΛΗ ΑΝΤΙΣΤΑΤΗ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΜΠΥΛΗ ΑΝΤΙΣΤΑΤΗ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ	
ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΤΑΣΗ) (V)	ΕΝΤΑΣΗ ΗΛ/ΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ (A)

Ανδρέας Καρακωνσταντής
Φυσικός

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΤΙΣΤΑΤΗ $R=100\Omega$

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΜΠΥΛΗ ΑΝΤΙΣΤΑΤΗ (ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΜΩΝ)	
V (V)	I (A)
2.3	0.023
3.99	0.04
6.17	0.062
7.75	0.078
9.02	0.092
10.05	0.103

Ανδρέας Καρακωνσταντής
Φυσικός